

Критеријуми оцењивања за социологију

ОБЛАСТИ	Знање	Разумевање	Примена	Анализа	Синтеза	Евалуација
Социолошки приступ друштву (Одређење предмета и метода социологије; модерно и савремено друштво; настанак социологије; појединац, култура, друштво)	Ученик дефинише предмет социологије; препознаје основне социолошке методе; наводи осниваче и репродукује садржај њихових и савремених друштвених теорија; идентификује разлике између модерног и савременог друштва; указује на везу између појединца, културе и друштва; препознаје сопствену улогу у стварању личног и националног идентитета и живота у мултикултуралном друштву	Ученик разликује супротстављене приступе предмету и методу социологије; описује и објашњава основне технике истраживања; разјашњава разлике модерног и савременог друштва; дискутује о специфичностима теоријских приступа оснивача социологије; наводи примере утицаја друштва на формирање личности; артикулише своју позицију у постмодерном мултикултуралном друштву	Ученик утврђује предмет социологије на основу различитих приступа проучавању друштва; демонстрира основне истраживачке технике; успоставља јасну разлику између модерног и савременог друштва; одређује сличности и разлике основних социолошких теорија; истражује и илуструје различите факторе процеса социјализације и формирање личности; процењује свој и одговорност сваког појединца у стварању хуманог демократског друштва	Ученик анализира и рашчлањава различите облике сазнања о друштву; упоређује и успоставља узајамни однос основних приступа проучавања друштва; изводи закључке о ефикасности и домету различитих метода истраживања Групише и описује разлике модерног и савременог друштва; испитује домете теоријских концепција оснивача и модерних социолошких теорија; уобличава узајамни однос појединца, културе и друштва; прави контраст између друштвене и личне	Ученик утврђује сличности и разлике облика сазнања о друштву и приступа проучавања; комбинује технике истраживања у складу са циљем; интегрише теоријске концепције оснивача и модерних социолога; развија и спецификује узајамну везу појединца, културе и друштва; креира и развија аутономни вредносни систем у складу са принципима правде, истине, слободе и поштења уз уважавање различитости	Ученик разматра и оцењује предности и мане различитих приступа одређивања предмета и метода социологије; закључује о ефикасности и појединих истраживачких техника у складу са циљем; изводи и рангира разлике модерног и савременог друштва; критички промишља и приказује домете теоријских концепција оснивача и модерних социолошких теорија; открива везу између појединца, културе и друштва и

				одговорности у креирању вредносног система у складу са хуманим принципима		предвиђа утицај постмодер- ног друштва на формирање личности; изводи процену властите улоге у креирању постмодер- ног мултику- лтуралног друштва
Друштвена структура и друштвене промене (структура и систем; групе, организације институције; стратификац ија, покретљивос т; друштвена улога, положај, моћ и углед; друштвене неједнакости ; друштвене промене и развој; друштво и становништв о	Ученик дефинише појмове друштвене структуре, система, стратификације покретљивости ; идентификује основне узроке друштвених неједнакости; именује врсте и узроке друштвених промена; кратко описује друштвени положај, моћ и углед; препознаје властити положај унутар постојеће социјалне структуре	Ученик разликује појмове структуре и система; класификује групе, организације и институције; описује облике и узроке друштвених промена; ојашњава друштвени положај, улогу и углед; дискутује о облицима и узроцима друштвених неједнакости; наводи примере друштвог раслојавања	Ученик одређује појмове друштвене структуре и система; класификује групе, организације и институције Утврђује облике друштвене стратификац ије, узроке и врсте друштвених неједнакости ; истражује однос између друштвеног положаја, моћи и угледа; користи појмове и облике	Ученик анализира и рашчлањава појмове друштвене структуре и система; разликује групе, организ ације и институције; испитује узроке и врсте друштвене стратификац ије; успоставља узајамни однос између друштвеног положаја, улоге и угледа; групише облике и узроке друштвених промена; испитује	Ученик утврђује разлике између појмова структуре и система; спецификује појмове и врсте друштвених група, организација и институција; уврђује и проширује облике и узроке друштвене стратификац ије; доводи у везу друштвени положај, улогу и углед; развија узроке и	Ученик разматра разлике између друштвене структуре и система; приказује облике друштвених група, организа- ција и институци- ја; закључује о узроцима и облицима друштвеног раслојавања ; просуђује везу између друштвеног положаја, улоге и угледа; класира облике и узроке

		у српском друштву и резимира значај друштвених промена на општем и личном плану	друштвених промена у циљу извођења пројекције властитог положаја у друштвеној структури; предвиђа могућност успостављања меритократског друштва	узроке и врсте друштвених неједнакости; изводи закључак о утицају друштвених промена на властити положај унутар социјалне структуре српског друштва; нуди властито решење за смањивање друштвених неједнакости	последнице друштвених неједнакости Интегрише облике и последнице друштвених промена и доводи у везу са сопственим друштвеним положајем у модерном српском друштву; креира сопствену визију будућег хуманијег друштва	друштвених неједнакости Разматра облике друштвених промена и њихов утицај на развој; критички промишља узроке сопственог друштвеног положаја и могућности стварања друштва са једнаким шансама и већим степеном личне слободе
Основне области друштвеног живота (сфера рада, економски аспекти друштва; култура; религија; политика; етнички аспекти друштва; идеологија, породица)	Ученик дефинише појмове економије, рада, политике, културе, религије, етничке групе, идеологије, породице; указује на утицај положаја у сфери рада на остале облике друштвености; кратко описује облике културе, садржај различитих	Ученик разјашњава значај сфере рада и економије у постмодерном друштву; разликује облике културе, религије, идеологије, политике, етничких група; наводи примере историјских облика брака и породице; дискутује о узроцима	Ученик одређује основне карактеристике економије, политике, културе, идеологије, религије; утврђује њихове међусобне утицаје; открива везу између организације основних облика друштвености и	Ученик анализира међуутицај и значај основних облика друштвености појединачно на организацију друштва; рашчлађава основне елементе и појавне облике основних области друштвеног живота;	Ученик утврђује елементе и карактеристике основних области друштвеног живота; спецификује њихове везе и међузависност; развија свест о могућности различитих начина обликовања социјалне стварности; интегрише	Ученик оцењује значај и утицај основних области друштвеног живота на укупно функционисање друштва; закључује о узроцима разноврсности у начину обликовања економије, политике, религије,

	религијских учења, политичких идеологија, етничких група; идентификује значај породице за функционисање друштва и развој личности; наводи властита социјална искуства	различитих начина организовања основних облика друштвености; парафразира и објашњава утицај и међузависност економије, политике, културе, религије и социјализације и њихов утицај на сопствени друштвени положај	породичних облика; истражује начине етничког организовања; илуструје различите идеологије у српском друштву; успоставља однос међу различитим облицима друштвености, као и њихов утицај на властита социјална искуства	упоређује синхронизацијски различите етничке и породичне облике; испитује постмодерне начине организовања основних области друштвеног живота; изводи закључак о властитом економском, политичком, религијском, културном, етничком и породичном статусу и идентитету	властита социјална искуства унутар социолошког дискурса; доводи у везу укупну организацију друштва са начином функционисања основних области друштвеног живота, поготово економије и политике и обратно; креира властити став о пожељном и функционалном породичном моделу и адекватној родитељској улози	културе, идеологије; просуђује успешност и функционалност различитих облика брака и породице; критички промишља, са становишта хуманости, облике економских система, идеологије и политичке културе; налази објективне разлоге за оправдавање поштовања различитости и мултикултуралности и предвиђа могући правац развоја постмодерног српског друштва
Појаве и проблеми савременог друштва (социјално – патолошке појаве; друштво и	Ученик дефинише појмове социјално – патолошких појава, глобализације, урбанитета,	Ученик описује специфичности појединих социјално – патолошких појава (наркоманија,	Ученик истражује све појавне видове и карактеристике социјално – патолошких појава данас и	Ученик анализира узроке и последице распрострањености социјално – патолошких	Ученик интегрише различите теоријске концепције о узоцима и последицама социјално –	Ученик закључује о вези између степена организованости/дезорганизованости и друштва и

простор; еколошки проблеми; глобализација; млади у савременом друштву	екологије; идентификује водеће теоријске приступе глобализације и постмодерног друштва; указује на положај младих у друштву данас; препознаје значај ангажовања младих у стварању друштва које ће одговарати њиховим потребама	алкоголизам, криминалитет Разјашњава односе у урбаном простору; дискутује о најзначајнијим еколошким проблемима данашњице; објашњава концепт глобализације у оквиру најзначајнијих теоријских концепција; разликује особености типова генерација омладине; дискутује о могућности утицаја младих генерација на промену у постмодерном друштву	однос друштва пема њима; утврђује сличности и разлике између супротставље- них теоријских концепција глобализације; примењује стечена знања из области других наука (биологије, хемије) на еколошке проблеми и њихов утицај на друштво; успоставља однос између типа друштва и начина његовог организовања у простору; истражује ангажовање младих и утицај њихове поткултуре на савремене друштвене токове	појава у постмодерном друштву; успоставља узрочно – последични однос између развоја друштва и опасности по здравље људи упоређује аргументе „за“ и „против“ глобализације изводи закључке о степену развитка друштва и нивоа укључености младих у друштвене промене; уобличава властити став према месту и одговорности младих за стварање будућег хуманијег друштва	патолошких појава по друштво; утврђује последике хиперурбан- изације у постмодерн- ом друштву; уопштава различите теоријске концепције о узроцима и последикама глобализа- ције; доводи у везу технолошки напредак и еколошке проблеми; развија свест о начинима и могућности- ма ангажамана младих у постмодер- ном друштву, као и одговорности за успоставља- ње хуманијих друштвених односа	учесталости и облика социјално – патолошких појава; разматра начин организа- ције друштва у простору; консултује помоћне изворе информаци- ја при утврђивању размера последика еколошких проблеми у постмодер- ном друштву; процењује могућности ангажмана младих данас и закључује о могућим правцима развоја друштва у будућности и сопствене улоге у његовом креирању
--	---	--	--	---	---	---